

FJODOR MICHAJLOVIČ DOSTOJEVSKIJ: ZLOČIN A TREST

Jak rozvazovala motouz, natočila se k světlu (i v tom parnu měla všechna okna zavřená) a přitom ho na několik vteřin úplně spustila z očí a obrátila se k němu zády. Rozepnul si plášť a vyvlekl sekyru z poutka, ale ještě ji docela nevytáhl, nýbrž zatím přidržoval pravou rukou pod kabátem. Ruce mu hrozně ochably, jasně cítil, jak každým okamžikem stále více umdlévají a dřevění. Měl strach, že sekyru neudrží a upustí... najednou se mu zatočila hlava. (...) Nesměl ztratit ani okamžik. Vytáhl sekyru docela, rozmáchl se jí oběma rukama a neznaje se, téměř bez úsilí, téměř mechanicky ji spustil tupým koncem na hlavu. (...) Měsíc byl silně naditý; Raskolnikov ho strčil do kapsy, aniž ho prohlédl... (...) Náhle se mu zdálo, že v pokoji, kde ležela stařena, slyší kroky. (...) Uprostřed pokoje stála Lizaveta s velkým uzlem v rukou a zkamenělá hrůzou, bílá jako plátno, se seškrceným hrdlem zírala na zavražděnou sestru. (...) Vrhla se na ni se sekerou; rty se jí zkřivily tak lítostivě jako docela malým dětem, když se něčeho začínají bát, upřeně pozorují děsivou věc a nabírají k pláči.

přeložil: Jaroslav Hulák

1. Vytvoř číslu cestu, kterou Raskolnikov pravděpodobně urazil po spáchání zločinu.

2

Budu žít dál, jako by se nic nestalo.

3

Podezřívají mě, ale nedám se.

1

Musím smazat stopy.

8

Bud' se zabiju nebo se doznám.

5

Začínají mě pronásledovat vzpomínky.

9

Musím se přiznat a přijmout trest.

6

Už nemůžu spát, šílím, mám horečky.

7

Chci se svěřit, ale nechci se přiznat.

4

Střídavě odmítám a přiznávám svou vinu.

Chtěl jsem zabít bez vytáček, Soňo, chtěl jsem zabít pro sebe, v čistě vlastním zájmu. V tom jsem nechtěl lhát ani sám sobě! Nevraždil jsem proto, abych pomohl matce, to je nesmysl. Ani jsem nevraždil proto, abych se, až získám prostředky, stal dobrodincem lidstva. Nesmysl! Spáchal jsem to jen tak, jen pro sebe... (...) Já chtěl zjistit něco jiného, co mi vedlo ruku: chtěl jsem tehdy zjistit, zda jsem stejná veš jako ostatní nebo zda jsem člověk. Zda to dokážu, nebo nedokážu překročit. Zda se odvážím natáhnout ruku a vzít nebo neodvážím. Zda jsem ubohý hmyz, nebo zda mám právo... „Zabíjet? Zda máte právo zabíjet?“ zalomila rukama Soňa. (...) „Nepřerušuj mě, Soňo! Chtěl jsem tě jenom přesvědčit, že mě tehdy ponoukl ďábel a teprve pak mi ukázal, že jsem neměl právo udělat ten krok, protože jsem taková veš jako všichni.

přeložil: Jaroslav Hulák

2. Na základě ukázky doplň tvrzení a uveď co nejvíce Raskolnikových důvodů k vraždě.

Nevraždil jsem, abych:

- 1) *pomohl matce*
- 2) *stal se dobrodincem lidstva*

Zavraždil jsem, protože:

- 1) *jsm chtěl*
- 2) *chtěl jsem zjistit, jestli na to mám*
- 3) *chtěl jsem zjistit, u / co to se mnou udělo*